

Джерельні приписи:

1. Бірчак В. Літературні стремління Підкарпатської Русі.- Факс. вид. 2-е доп. за 1937 р.- Ужгород: Карпати, 1003.- 191 с.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 70, 71.
2. Жовтобрюх М.А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918–1941).- К.: Наук. думка, 1991.- 356 с.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 29-30, 250-251.
3. Кравчук Р.В. З історії слов'янського мовознавства.- К.: Радян. школа, 1961.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 83.
4. Пачовський В. Срібна Земля. Тисячоліття Карпатської України.- Ужгород, 1993.- 130 с.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 71, 94.
5. Свенціцький І.С.// Павленко Г. Діячі історії, науки і культури Закарпаття. Малий енцикл. слов.- Ужгород: Патент, 1999.- С. 156.
6. Свенцицький Іларіон Семенович// Поп Й. Енциклопедія Подкарпатської Русі.- Ужгород, Изд-во В.Падяка, 2001.- С. 337.
7. Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: Зб. наук. праць. Вип. 6: Зб. пам'яті Кирила Галаса/ УжНУ: [Редкол.: В.В.Барчан, Л.О.Белей, Б.К.Галас та ін.]; Відп. ред. і упоряд. М.І.Сюсько.- Ужгород, 2002.- 492 с.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 182-183.
8. Тіхий Франтішек. Розвиток сучасної літературної мови на Підкарпатській Русі/ Пер. з чес. Л.Белея, М.Сюська.- Ужгород, 1996.- 269.
Зі змісту: [Про І.Свенціцького].- С. 34, 165, 183, 184.
9. Свенціцький Іларіон Семенович// Українська мова: Енцикл.- К.: Укр. енциклопедія, 2000.- С. 529-530.

КВІТЕНЬ: 20

ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ ПАВЛЕНКО:

70-річчя з дня народження вченого-історика
(1936–2001)

Відомий закарпатський історик, провідний вчений Ужгородського університету, доктор історичних наук, професор Григорій Васильович Павленко народився 20 квітня 1936 р. в с.Новий Мир Поліського району Київської області. Після закінчення Варовицької середньої школи, в 1954 р. він вступив на історичний факультет Ужгородського державного університету. Навчався в умовах так

ваної «хрущовської відлиги», коли виховувалося нове покоління істориків, які намагалися одержати можливість відходу від закостенілих схем, започаткованих в роки сталінщини.

Незважаючи на скрутне фінансове становище молодий Григорій Павленко вчився добре, намагаючись отримати максимум необхідних знань для подальшої роботи в царині історичної науки. Закінчивши у 1959 р. з відзнакою історичний факультет, він потрапив на далекий Сахалін, де упродовж 1959–1962 рр. працював учителем історії в Южно-Сахалінському педагогічному інституті. Одночасно друкувався в газетах «Советский Сахалин», «Молодая Гвардия», «Корейский рабочий», де знайомив читачів з історичними проблемами Албанії, Німеччини, Франції, Латинської Америки, Близького Сходу.

Становлення Г.В.Павленка як науковця припадає на період першої половини 60-х років минулого століття. У 1962–1964 рр. він навчався в аспірантурі при кафедрі нової та новітньої історії Московського державного педагогічного інституту ім.В.І.Леніна під керівництвом видатного історика академіка О.Л.Нарочницького. Прекрасно володіючи німецькою мовою, Григорій Павленко отримав можливість продовжити студіювання в Берлінському університеті ім.Гумбольдта. Так, у 1964–1965 рр. під керівництвом відомого вченого, професора Я.Штрайзандта він поглиблено вивчав германістику. Наукові статті дослідника виходять на сторінках найпрестижніших історичних журналів «Новая и новейшая история» та «Вопросы истории».

З 1965 р. Г.В.Павленко розпочав трудову діяльність на кафедрі загальної історії Ужгородського університету, пройшовши шлях від викладача до професора. У червні 1966 року при Московському педагогічному інституті захистив кандидатську дисертацію на тему «Німецька соціал-демократія і аграрне питання (1890–1895)». З'являються одна за одною ґрунтовні наукові монографії. Подальша плідна дослідницька робота в галузі історичної германістики завершилася написанням і успішним захистом у квітні 1982 р. докторської дисертації на тему «Проблеми союзу робітничого класу і селянства в німецькій соціал-демократії в період вступу в епоху імперіалізму в останній третині XIX– початку XX ст.»

У 1982–1983 рр. Григорій Павленко знову від'їждить до Німеччини на наукове стажування. Наслідком активної дослідницької роботи стають чисельні наукові публікації. З того часу Г.В.Павленко

– учасник багатьох наукових форумів, конференцій, у тому числі міжнародних.

Як визнаному науковому авторитету й чудовому педагогу Г.Павленку доручили керівництво історичним факультетом Ужгородського університету, деканом якого він працював упродовж 1986–1991 рр. З 1987 р. він був завідувачем кафедрою історії стародавнього світу, середніх віків та історіографії, а з 1993 р. – завідувачем кафедрою нової і новітньої історії та історіографії історичного факультету.

Серед основних наукових інтересів ученого історія і культура Німеччини другої половини ХІХ–початку ХХ століття, історія історичної науки і методологія історії та історія Закарпаття. У його працях оживали історичні постаті – А.Бебель, О.Бісмарк, К.Маркс, Ф.Енгельс, К.Лібкнехт, Г.Плеханов, І.Срезневський, Т.Шевченко, І.Франко, О.Духнович, Е.Еган та ін.

Григорій Павленко був ініціатором створення наукового збірника «Карпатика», який в наші дні є одним із провідних історичних видань в Західній Україні. У 1993 році під його керівництвом побачила світ «Історія Ужгорода», у співавторстві «Нариси історії Закарпаття» (Т. І), згодом – «Німці на Закарпатті». Його перу належить чи не перше в історії Закарпаття енциклопедичне видання «Діячі історії, науки і культури Закарпаття». Загалом його науковий доробок складає понад 250 праць. Без його праць закарпатська історична наука була б набагато біднішою.

Помер Григорій Васильович Павленко в Ужгороді 25 грудня 2001 р., де і похований.

МИКОЛА ВЕГЕНІ

Джерельні приписи:

1. Павленко Г.В. Діячі історії, науки і культури Закарпаття: Малий енциклопедичний слов.- Ужгород, 1999.- 196 с.
2. Павленко Г.В. Німці на Закарпатті.- Ужгород: Патент, 1995.- 72 с.
* * *
3. Історія Мукачеве. В 2-х т./ Ред. і кер. автор. кол. Павленко Г.- Ужгород: Патент, 1998.- Т. 1. З найдавніших часів до 1918 року.- 264 с.
4. Історія Ужгорода/ Балагурі Е.А., Зілгалов В.О., Мазурук О.С., Павленко Г.В., Тиводар М.П.- Ужгород: Патент, 1993.- 220 с.
5. Павленко Г.В. Велика французька революція і Закарпаття// Карпатика-Карпатика. Вип. 1. Актуальні проблеми історії і культури Закарпаття/ УжДУ; Центр карпатистики при іст. ф-ті УжДУ.- Ужгород, 1992.- С. 74-91

6. Павленко Г.В. Встановлення влади Габсбургів у Закарпатті. Антигабсбурзька і антифеодальна боротьба трудящих (кінець XVII–XVIII ст.)// Нариси історії Закарпаття. Т. 1 (з найдавніших часів до 1918 року.- Ужгород: Госпрозрахунк. РВВ у справах преси та інформації, 2003.- С. 130-155.
7. Павленко Г.В. І.І.Срезневський – дослідник історії і культури українців Закарпаття// Carpatika–Карпатика. Вип. 1 Актуальні проблеми історії і культури Закарпаття/ УжДУ; Центр карпатистики при іст. ф-ті УжДУ.- Ужгород, 1992.- С. 94-106.
8. Павленко Г.В. Чи був і чи буде «золотий вік» у закарпатського селянина?// Carpatika–Карпатика. Вип. 3: До 50-річчя Ужгородського державного університету/ УжДУ; Н.-д. ін-т карпатознавства.- Ужгород, 1995.- С. 93-114.
9. Павленко Г.В. Каутский и каутскианство в оценке зарубежной и советской историографии// Carpatika–Карпатика. Вип. 2. Карпатознавчі студії/ УжДУ; Н.-д. ін-т карпатознавства.- Ужгород, 1993.- С. 3-40.
10. Павленко Г.В. Ужгород в епоху феодалізму і його кризи// Історія Ужгорода: Істор. нарис.- Ужгород: Карпати, 1993.- С. 18-58.

* * *

11. Вегеш М.М., Горват Л.В. Григорій Павленко// Іст. наука в Ужгород. держ. ун-ті.- Ужгород, 2000.- С. 86-113.
12. Вегеш М. Григорію Павленку – 65// Carpatika–Карпатика. Вип. 10: Актуальні проблеми політичного та етнокультурного розвитку Карпатського регіону в XIX–XX століттях/ УжДУ; НДІ карпатознавства.- Ужгород, 2001.- С. 344-347.
13. Вегеш М. Григорій Павленко// Іст. дослідження «Українська історична наука в портретах (XIX-XX ст.).- Ужгород, 2000.- Т. V.- С. 246-278.

КВІТЕНЬ: 20

НАДІЯ СТАНІСЛАВІВНА ФЕРЕНЦ:

60-річчя з дня народження літературознавця (1946)

Мабуть, не знайдеться на Закарпатті літератора, філолога, який не знав би творчість Н.С.Ференц, критика, літературознавця, кандидата філологічних наук, доцента УжНУ, невтомної дослідниці літературного процесу нашого краю.

Її життєва стежина почалась у славному Рогатині на Івано-Франківщині (нар. 20 квітня 1946 р.). Була сумлінною ученицею,